

Må din vej gå dig i møde!
Og må vinden være din ven!
Og må solen varme din kind!
Og må regnen vande mildt din jord!
Indtil vi ses igen,
må Gud holde, holde dig i sin hånd!
(Irsk tradition)

Herre, vis mig din vej
og gør mig villig til at vandre den.
(Birgittas bøn)

Pilgrimslederkursus

20.-22. marts 2009

Borgen,
Vandstedvej 20,
9310 Vodskov

Pilgrimsfællesskab i Nordjylland
www.pilgrim-nordjylland.dk

Må din väg gå dig till mötes

Må din väg gå dig till mötes och må
vin - den va - ra din vän och må so - len
vär - ma din kind och må reg - net vatt - na sjä - lens
jord och tills vi möts i - gen må Gud hål - la,
hål - la dig i sin hand.

The musical score is written in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of five staves of music with lyrics underneath. Chord symbols are placed above the notes: E, A/E E, G#m, A, F#m, B7, E, A, E, B7, B7, E, A/E E, E, A, A/B, E.

Text: trad. irländsk bön, P. Harling 1995
Musik: irländsk melodi

Må din vej gå dig i møde,
og må vinden være dig en ven,
og må solen varme din kind,
og må regnen vande mildt din jord,
indtil vi ses igen
må Gud holde, holde dig i sin hånd.

PROGRAM:

Fredag:

- 11.30 Ankomst/ indkvartering i Borgen -Kaffe/the
- 13.00 Middagsbøn (sekst)
Velkomst, præsentation og praktiske oplysninger
- 13.15 Sektion I: Pilgrimmens sjæl, forankring i Bibelen
v. pilgrimspræst Hans-Erik Lindström
- 15.00 Kaffe/the
- 16.00 Sektion II: Pilgrimmens syv nøgleord: langsomhed, frihed,
enkelthed, bekymringsløshed, stilhed, fællesskab og åndelighed
Pilgrimstanker v. Hans-Erik Lindström
- 18.00 Aftensmad
- 19.30 Samtale om pilgrimsvandringer
Aftenbøn (completorium) – kaffe/the

Lørdag:

- 8.00 Morgenmad
- 9.00 Morgenbøn (laudes) - Samtale om teksten og kaffe
- 10.00 Sektion III: Om den ydre vandring
v. Karen-Marie Holst Jannerup
Temavandring 1 i Hammer bakker,
ledet af Hans-Erik Lindström
- 12.15 Frokost
- 13.30 Temavandring 2 i Hammer bakker,
ledet af Hans-Erik Lindström
- 15.00 Kaffe/the
- 16.00 Sektion IV: Om den indre vandring og meditationen
v. Hans-Erik Lindström. Med oplæg til søndagens vandring
- 18.00 Aftensmad
- 19.30 En pilgrimshistorie v. Gundhild og Peter Grarup
Aftenbøn (completorium) – kaffe/the

Søndag:

- 7.30 Morgenmad - Forberedelse til vandring, madpakkesmøring
- 9.00 Morgenbøn med Den lille Pilgrimsbøg
- 9.15 Sektion V: Pilgrimsvandring med medvirken af deltagerne ledet
af Hans-Erik Lindström
- Ca. 12 Pilgrimsmesse – frokost og middagshvil
- 13.30 fortsat vandring
- Ca.15.30 Afslutningsbøn / Kaffe/the.

Aftenbøn (Completorium) fredag

L: I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

Salme: Salmebogen nr. 786 Nu går solen sin vej

L: Herre, åbn mine læber,

A: så min mund kan forkynde din pris!

L: Vær nådig, Gud, og red mig,

A: skynd dig til hjælp, Herre!

Bibelsk salme: Sl. 139, 1-12:

L: Herre, du ransager mig og kender mig.

A: Du ved, om jeg sidder eller står, -
på lang afstand er du klar over min tanke;

L: du har rede på, om jeg går eller ligger, -
alle mine veje er du fortrolig med.

A: Før ordet bliver til på min tunge, -
kender du det fuldt ud, Herre;

L: bagfra og forfra indeslutter du mig, -
og du lægger din hånd på mig.

A: Det er for underfuldt til, at jeg forstår det, -
det er så ophøjet, at jeg ikke fatter det.

L: Hvor skulle jeg søge hen fra din ånd -
Hvor skulle jeg flygte hen fra dit ansigt?

A: Stiger jeg op til himlen, er du dér, -
lægger jeg mig i dødsriget, er du dér.

L: Låner jeg morgenrødens vinger –
og slår mig ned, hvor havet ender,

A: så leder din hånd mig også dér, -
din højre hånd holder mig fast.

L: Siger jeg: »Mørket skal dække mig, -
lyset blive til nat omkring mig«, -

A: så er mørket ikke mørke for dig, -
natten er lys som dagen, mørket er som lyset.

Bibellæsning: Luk. 8,16-18

Jesus siger: Ingen tænder et lys og skjuler det med et kar eller stiller det ind under en bænk, men man sætter det i en stage, så de, der kommer ind, kan se lyset. For der er intet skjult, som ikke skal blive synligt, og intet gemt bort, som ikke skal blive kendt og komme frem i lyset. Se derfor til, hvordan I hører! For den, der har, til ham skal der gives; og den, der ikke har, fra ham skal selv det tages, som han mener at have.«

Læsning: Fra Martin Lönnebo, Væven s. 54 (Om en af fædrene, Gregorius fra Kappadokien)

Stille bøn / meditation

Fader vor

Salme: Salmebogen nr. 787 Du, som har tændt millioner af stjerner

Simeons lovsang Luk. 2, 29-32:

L: Herre, nu lader du din tjener gå bort med fred efter dit ord.

A: For mine øjne har set din frelse, -
som du har beredt for alle folk:

L: Et lys til åbenbaring for hedninger -
og en herlighed for dit folk Israel.

A:: Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden -
nu og altid og i al evighed. Amen

Bøn:

I: Far, jeg ånder min træthed ud –
og jeg ånder din kraft ind.

II Kristus, jeg ånder min ensomhed ud –
og jeg ånder din nærhed ind.

I+II Helligånd, jeg ånder min uro ud –
og jeg ånder din fred ind. Amen.

Morgenbøn (Laudes) lørdag

L: I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

Salme: Salmebog nr. 753: Gud, du, som lyset og dagen oplod,

L: Vær nådig, Gud, og red mig!

A: Skynd dig til hjælp, Herre!

L: Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,

A: som i begyndelsen, sådan også nu og altid i evighedernes evighed.

Bibelsk salme: Sl. 121 v. 1-8:

L: Jeg løfter mine øjne mod bjergene, -
hvorfra kommer min hjælp?

A: Min hjælp kommer fra Herren, -
himlens og jordens skaber.

L: Han lader ikke din fod vakle, -
han, som bevarer dig, falder ikke i søvn.

A: Han, som bevarer Israel, -
falder ikke i søvn, han sover ikke.

L: Herren bevarer dig, -
Herren er din skygge ved din højre side.

A: Om dagen stikker solen dig ikke, -
månen ikke om natten.

L: Herren bevare dig mod alt ondt, -
han bevare dit liv.

A: Herren bevare din udgang og din indgang -
fra nu af og til evig tid.

Bibeltekst: Matt. 6,25-34:

Jesus siger: Derfor siger jeg jer: Vær ikke bekymrede for jeres liv, hvordan I får noget at spise og drikke, eller for, hvordan I får tøj på kroppen. Er livet ikke mere end maden, og legemet mere end klæderne? Se himlens fugle; de sår ikke og høster ikke og samler ikke i lade, og jeres himmelske fader giver dem føden. Er I ikke langt mere værd end de? Hvem af jer kan lægge en dag til sit liv ved at bekymre sig? Og hvorfor bekymrer I jer for klæder? Læg mærke til, hvordan markens liljer gror; de

arbejder ikke og spinder ikke. Men jeg siger jer: End ikke Salomo i al sin pragt var klædt som en af dem. Klæder Gud således markens græs, som står i dag og i morgen kastes i ovnen, hvor meget snarere så ikke jer, I lidettroende? I må altså ikke være bekymrede og spørge: Hvordan får vi noget at spise og drikke? Eller: Hvordan får vi tøj på kroppen? Alt dette søger hedningerne jo efter, og jeres himmelske fader ved, at I trænger til alt dette. Men søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift. Så vær da ikke bekymrede for dagen i morgen; dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til. Hver dag har nok i sin plage.

Meditation over teksten

Sakarias' lovsang Luk. 1,68ff. (Forkortet)

I: Lovet være Herren, Israels Gud,

II: for han har besøgt og forløst sit folk.

I: og lært os at kende frelsen i vores synders forladelse,

II: takket være vor Guds inderlige barmhjertighed,
hvormed solopgangen fra det høje vil besøge os

I for at lyse for dem, der sidder i mørke og i dødens skygge,
og lede vore fødder ind på fredens vej.

Personlig morgenbøn

Fader vor

Salme: Salmebogen nr. 588 Nåden er din dagligdag

L: Gud, velsign jorden under vore fødder
og stien, vi går på.
Bring velsignelse, Gud,
til de mennesker, jeg møder. Amen.

Aftenbøn (Completorium) lørdag

Salme: Salmebogen nr. 36: Befal du dine veje

Indledende bøn:

- L: Herre, bliv hos os!
A: Det er snart aften og dagen er allerede gået på hæld
L: Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,
A: som i begyndelsen sådan også nu og altid og i evighedernes evighed.

Fadervor

Bibelsk salme (86,1-10):

- I Vend dit øre mod mig, Herre, og svar mig, -
for jeg er hjælpeløs og fattig.
II Bevar mit liv, for jeg er trofast, -
frels din tjener, du min Gud, jeg stoler på dig.
I Vær mig nådig, Herre, -
for jeg råber til dig dagen lang.
II Glæd din tjener, -
jeg længes efter dig, Herre,
I for du, Herre, er god og tilgiver gerne, -
rig på troskab mod alle, der råber til dig.
II Hør min bøn, Herre, -
lyt til min tryglen!
I På nødens dag råber jeg til dig, -
for du vil svare mig.
II Ingen blandt guderne er som du, Herre, -
ingen gerninger er som dine.
I Alle folkeslag, du har skabt, -
skal komme og tilbede dig, Herre, og ære dit navn.
II For du er stor, du gør undere, -
du alene er Gud.

Bibellæsning (Luk. 4,1.-13)

Jesus vendte tilbage fra Jordan fyldt af Helligånden, og ført af Ånden var

han ude i ørkenen i fyrre dage og blev fristet af Djævelen. Han spiste ikke noget i de dage, og da de var gået, led han sult. Da sagde Djævelen til ham: »Hvis du er Guds søn, så sig til stenen her, at den skal blive til brød.« Men Jesus svarede ham: »Der står skrevet: »Mennesket skal ikke leve af brød alene.« Så førte Djævelen ham højt op og viste ham i ét nu alle jordens riger og sagde til ham: »Dig vil jeg give al denne magt og herlighed, for den er overgivet til mig, og jeg giver den, til hvem jeg vil. Hvis du altså tilbeder mig, skal alt dette være dit.« Men Jesus svarede ham: »Der står skrevet: »Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.« Derpå førte Djævelen ham til Jerusalem, stillede ham på templets tinde og sagde til ham: »Hvis du er Guds søn, så styrk dig ned herfra. For der står skrevet: Han vil give sine engle befaling om at beskytte dig, og: De skal bære dig på hænder, så du ikke støder din fod på nogen sten.« Men Jesus svarede ham: »Der er sagt: »Du må ikke udæske Herren din Gud.« Da Djævelen ikke havde mere at friste med, forlod han ham for en tid.

Stille meditation over dagens tekst - Personlig bøn og tak for dagen.

Simeons lovsang (Luk. 2,29-32):

Herre, nu lader du din tjener gå bort med fred efter dit ord.
For mine øjne har set din frelse.
som du har beredt for alle folk:
Et lys til åbenbaring for hedninger
og en herlighed for dit folk Israel.

Veksellæsning

- L: I fred vil jeg lægge mig ned,
A: og i fred skal jeg falde i søvn.
L: For du, Herre, lader mig bo i tryghed
A: under dine vingers skygge.

Velsignelse

- L: Herren velsigne dig og bevare dig.
Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig.
Herren løfte sit åsyn mod dig og give dig fred.
A: Amen

Salme: Salmebogen nr. 778 Fred hviler over land og by

Morgenbøn (Laudes) søndag

(Efter Den lille Pilgrimsbog s. 30)

Salme: Den lille Pilgrimsbog s. 41 (DDS nr. 754): Se, nu stiger solen

L: I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen

Bibelsk salme (Sl. 245, 24-29):

- I Herren er nådig og barmhjertig, -
sen til vrede og rig på troskab.
- II Herren er god mod alle, -
hans barmhjertighed gælder alle hans skabninger.
- I Alle dine skabninger, Herre, takker dig, -
dine fromme priser dig.
- II De fortæller om dit herlige kongedømme -
og taler om din styrke.
- I De vil kundgøre hans vælde for menneskene, -
hans kongedømmes prægtige herlighed.
- II Dit kongedømme består i al evighed, -
dit herredømme i slægt efter slægt.
- I Herren støtter alle, der falder, -
og rejser alle de nedbøjede.
- II Alles øjne er rettet mod dig, -
og du giver dem deres føde i rette tid.
- I Du åbner din hånd -
og mætter alle skabninger med det, de ønsker.

Bibelsk læsning (Joh. 6,24-29):

Da skaren nu så, at Jesus ikke var der og hans disciple heller ikke, gik de om bord i bådene og kom til Kapernaum og ledte efter Jesus. Og da de fandt ham på den anden side af søen, sagde de til ham: »Rabbi, hvornår er du kommet hertil?«

Menneskesønnen vil give jer; for ham har Faderen, Gud selv, sat sit segl på.«

Så sagde de til ham: »Hvad skal vi gøre, for at vi kan gøre Guds gerninger?« Jesus svarede dem: »Guds gerning er den, at I tror på ham, han har udsendt.«

Stilhed

Bøn (Den lille Pilgrimsbog s. 105):

En ny dag, Herre, med nåde og liv, med bevægelse og hvile, med indtryk og udtryk, med nye erfaringer og tanker. Hjælp mig denne dag at slippe alt, som forhindrer mig i at være nærværende i det, der sker. Åbn mig for skabelsens skønhed, for sjælens åndedræt, for Dit nærvær hos mig i tanker og samtale. I Jesu Kristi navn. Amen.

Fadervor

Velsignelse:

L: Herren velsigne dig og bevare dig!
Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!
Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!
Amen

Salme Den lille Pilgrimsbog s. 55 (DDS nr. 29): Spænd over os dit himmelsejl

Birgittas bøn:

L: Herre, vis mig din vej
A: Og gør mig villig til at vandre den!

Pilgrimsgudstjeneste

Tema: Herren er min hyrde (Sl. 23)

Salme: Nr. 15 Op al den ting, som Gud har gjort

Fredshilsen: Nåde være med jer og fred fra Gud, vor Fader, og Herren Jesus Kristus (Rom. 1,7)

Bibelsk salme (Sl. 23):

Præst: *Herren er min hyrde, -
jeg lider ingen nød,*

Alle: *han lader mig ligge i grønne enge, -
han leder mig til det stille vand.*

Præst: *Han giver mig kraft på ny, -
han leder mig ad rette stier for sit navns skyld.*

Bøn om tilgivelse

Alle: Gud, min hyrde, du er med mig på vandring.
Du deler mine skridt og mine tanker denne dag.
Rør ved mig med din kærlighed,
gennemlys mit mørke, tilgiv mig alle mine fejltrin
i tanker, ord og handlinger.

*Selv om jeg går i mørkets dal,
frygter jeg intet ondt,
for du er med mig,
din stok og din stav er min trøst.*

Tilgivelsens ord

Præst: Jesus Kristus, verdens lys, gennemstråler dig.
Du er tilgivet, - du skal tilgive andre.
Du er forsonet, - lad dig forsones med andre.
I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

Alle: Amen

Salme: Nr. 28 De dybeste lag i mit hjerte

Tekstlæsning

Meditation over teksten

Salme Nr. 477 Som korn fra mange marker

Lovprisning

Præst: Opløft jeres hjerter til Herren,
lad os prise hans navn!

Alle: Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud den
almægtige.
Himlen og jorden er fuld af hans herlighed.
Hosianna i det højeste!

Præst: Velsignet være han, som kommer i Herrens navn.

Alle: Hosianna i det højeste!

Nadverbøn:

Præst: Lovet være du vor Gud, skaber af himmel og jord,
af krop, sjæl og ånd.

Alle: *Du dækker bord for mig
for øjnene af mine fjender.
Du salver mit hoved med olie
mit bæger er fyldt til overflod.*

Præst: Lovet være du, Jesus Kristus,
som vandrer med os i liv og død.

Alle: Du er her i stilhedens hvile.
Du er her i brød og vin.

Præst: Lovet være du, Hellige Ånd,
troens, håbets og kærlighedens kilde.

Alle: Del vort fællesskab omkring disse gaver.

Forny vor tro på Jesus Kristus .....

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred.

Præst: ... som i den nat, da han blev forrådt,
tog et brød, takkede og brød det, gav sine disciple
det og sagde: »Tag det og spis det; dette er mit
legeme, som gives for jer. Gør dette til
ihukommelse af mig!«
Ligeså tog han også bægeret efter måltidet,
takkede, gav dem det og sagde: »Drik alle
heraf; Dette bæger er den nye pagt ved mit blod,
som udgydes for jer til syndernes forladelse. Gør
dette, hver gang I drikker det, til ihukommelse af
mig!«

Alle: Fader vor, du som er i himlene ...

Præst: Guds Lam, som bærer verdens synder,
forbarm dig over os!

Alle: Guds Lam, som bærer verdens synder,
forbarm dig over os!

Uddeling af brød og vin

Takkebøn

Præst: Gud, tak for dit nærvær
i brødet og vinen,
i bønnens stilhed her,
hvor vi hviler på vandringen.

Alle: *Din godhed og troskab følger mig,
så længe jeg lever,
og jeg skal bo i Herrens hus alle mine dage.*

Velsignelse: Herren velsigne dig og bevare dig.
Herren lade sit ansigt lyse over dig
og være dig nådig.

Alle: Amen

Salme Nr. 121 Dejlig er jorden

Oversat og bearbejdet fra Lilla Pilgrimsboken red. Hans-Erik
Lindström (Verbum) s. 94-99 v. PGR